

Motorische Remedial Teaching: de methode Wil van Rijn

Wil van Rijn, een rustige man met het postuur van een judoka. Een man met een bijzondere visie op Motorische Remedial Teaching (MRT). Zo bijzonder dat er zelfs gesproken wordt over 'de methode Wil van Rijn'. Hoog tijd dus voor een interview in Engagement.

TEKST DOOR JOKE VISSER
FOTO'S JOKE VISSER EN WIL VAN RIJN

Wat is het belang van Motorische Remedial Teaching voor kinderen met autisme?

"Bij deze kinderen zie je vaak een hyperactiviteit van de rechter hersenhelft. Dat betekent dat het sociaal-emotionele deel vaak problemen oplevert. Als je er nu voor zorgt dat de hyperactiviteit van de rechter hersenhelft afneemt, dan gaat het kind veel beter functioneren. Daarvoor moet je de tegenovergestelde hersenhelft, de linker dus, actief maken, zodat er een redelijke balans komt. Dat doe je door ze veel symmetrische vaardigheden aan te bieden, bijvoorbeeld met twee benen springen, met twee benen ballen en klapspelletjes. Ik laat ze ook met twee handen schrijven. Niet dezelfde kant op natuurlijk, maar symmetrisch. Maar ook thuis kun je ze mee laten helpen met afwassen, schoenen poetsen en de was uitwringen. Zo bied je ze situaties aan waarin ze zich kunnen ontwikkelen."

Is dit 'de stroming Wil van Rijn'?

"Ja, zo heet het inmiddels. Dat komt omdat wij heel anders kijken dan andere MRT-ers. Wij gaan uit van de ontwikkelingslijn en kijken waar het gat zit. Dat gat gaan we met het kind 'dichtbreien' en dan ontwikkelt het zich verder zoals het moet. De andere MRT-stroming werkt

'Ik zorg ervoor dat kinderen motorisch symmetrisch worden'

vanuit de gymzaal. Een kind dat geen koprol kan maken ga je het leren. Zodra hij het kan is het klaar. Deze vorm van MRT richt zich op het aanleren van een splintervaardigheid, want als het kind dan een koprol op een kast moet maken kun je weer helemaal opnieuw beginnen.

Het probleem is immers niet opgelost. Je doet dan alleen aan symptoombestrijding. Dat is een duidelijk verschil met onze werkwijze. Wij gaan kijken waarom een kind geen koprol kan maken en gaan dat probleem oplossen.

Ik zorg ervoor dat kinderen motorisch symmetrisch worden. Binnen deze symmetrie komen vooral de ruimtelijke vaardigheden aan bod zoals het lichaamsschema. Het weten wat links, rechts, voor, achter, enzovoorts is. Deze vaardigheden zijn van wezenlijk belang om cognitief goed te gaan functioneren."

Wat is het voordeel van jouw vorm van MRT?

"Dat er een samenwerking ontstaat tussen de twee hersenhelften doordat het kind zijn voorkeurskant gaat optimaliseren. Hierdoor wordt de bijbehorende hersenhelft coöperatief en stoot deze niet meer. Dan kunnen kinderen >

optimaal werken aan hun sociaal-emotionele ontwikkeling.”

Hoe kom je erachter of er een gat zit in de ontwikkelingslijn van een kind?

“Ik heb mijn eigen screening. Die heet ‘de screening Wil van Rijn’. Die wordt op heel veel scholen gebruikt omdat het makkelijk is om te doen en een heel duidelijk inzicht geeft in waar het kind zich op dat moment bevindt. De ouders zijn bij het onderzoek aanwezig. Ik teken voor hen en het kind, als het oud genoeg is, waar de problemen zitten.”

En na het onderzoek? Hoe gaat het verder?

“Dan bepaal ik in welk groepje het kind kan instromen. In de gymzaal gaan we lekker bewegen. Het gaat om vrij basale

dingen, bijvoorbeeld om rennen, springen, ballen, oefeningen met stokken en pittenzakken, in een wandrek klimmen. Je traint de functies net zoals je dat vanuit de lichamelijke opvoeding doet, alleen dan met een heel speciale draai. Een kind dat niets met de ruimte heeft loopt langs de muur en gebruikt het als houvast. Ouders zijn er altijd bij in de gymzaal. Zij zien op welke manier ik met hun kind werk en daarnaast helpen ze vaak ook mee.”

Een groepje? Dat is toch niks voor kinderen met autisme?

“Nou en of! De kinderen moeten van mij bijvoorbeeld een puzzel maken. In een groep van negen kinderen werkt ieder kind aan zijn eigen puzzel. Als Marc als eerste klaar is, dan vraag ik hem of hij

iemand anders wil gaan helpen. Die twee gaan samen overleggen en als ze klaar zijn vraag ik of zij met z'n tweeën weer iemand willen gaan helpen. Dan zijn ze al met z'n drieën bezig. Zo bouw je dat uit. Op een gegeven moment werken ze met zeven, acht kinderen gestructureerd aan zo'n puzzel.

In een groep ziet een kind dat het niet de enige is met eigenaardigheden. Zo'n kind ziet ook dat het in bepaalde dingen beter is of dat een ander kind ook moeite met iets heeft. Ze helpen elkaar en dat is heel belangrijk. Want op het moment dat je datgene wat je kunt ook aan een ander kunt leren, dan geef je een extra dimensie aan wat je als bagage bij je hebt. Je leert het dan nog veel beter.” >

Wil van Rijn

Maar die prikkels....

“Er zijn een aantal ideeën over autisme die overboord gegoid zouden moeten worden, zoals het creëren van een prikkelvrije situatie zodat een kind optimaal kan functioneren. Maar een kind leert dan niks, want buiten barst het van de prikkels. Je moet hem er vertrouwd mee maken en hem leren hoe hij er selectief mee kan omgaan. Het is mij nog altijd goed gelukt om kinderen met autisme optimaal op de rails te krijgen. Via de motoriek kun je kinderen laten ervaren dat ze dingen kunnen.”

Hoe ontstaat een gat in de ontwikkelingslijn van een kind?

“Een kind dat druk is en rustig wordt van tv-kijken mag van zijn ouders uren tv-kijken. Of achter de computer zitten. En dat is ongelooflijk slecht. Je moet ervoor zorgen dat kinderen zich weer gaan vervelen, want op dat moment worden ze creatief. Dan gaan ze zelf dingen bedenken die ervoor zorgen dat de aanwezige mechanismen worden gebruikt. Vaak zie je dat kinderen dan bij zichzelf structuur gaan aanbrengen.”

Hoe activeer je de kinderen?

“Ik neem de kinderen serieus. Dat merken ze. Ook mogen ze fouten maken. Zo worden we goede maatjes. Marc hield bijvoorbeeld niet van competitie en als zich in de gymzaal ook maar iets voordeed wat daarop leek, haakte hij af. Binnen de MRT ben ik daarmee aan de slag gegaan. Het is momenteel geen punt meer.

Ik laat kinderen door de gymzaal lopen en kijk waar hun interesse ligt. Als een kind interesse heeft in de touwen, dan ga ik die gebruiken om hem actief te krijgen. Zonder dat hij het weet maak ik gebruik van de dingen die hij leuk vindt. Ik verenig het aangename met het nuttige. Zo bouw je het op.”

Zijn kinderen met autisme dan a-symmetrisch?

“Ja, heel vaak wel. Ze zijn vaak eenhändig. Mensen met autisme hebben vaak een eigen vaardigheid waar ze enorm mee bezig kunnen zijn. Daar moet je ze eigenlijk uithalen, vind ik.”

Hoe lang krijgen kinderen MRT?

“Kinderen zijn ongeveer een jaar bij mij. Sommigen blijven langer. Ouders vragen soms of hun kind nog mag blijven, omdat het dan aan sport doet. Dat mag en dan draaien ze gewoon weer in een nieuw groepje mee. Dat betekent dat je ze heel lang symmetrisch houdt.”
En volwassen mensen met autisme? Begeleid je die ook op deze manier?
“Jazeker, maar dan wel met een volwas-

sen tintje. Ik praat dan ook veel. Ik heb een groep volwassenen en de oudste is vijftig. In deze groep zitten volwassenen met soms een enorme burn-out. Ik help hen dan weer op de rit.”

Hoeveel MRT-ers werken volgens de methode Wil van Rijn?

“Ik ben sinds 1979 al bezig met MRT. In de afgelopen jaren heb ik wel een paar honderd MRT-ers opgeleid. Maar de meesten werken in het onderwijs. Ongeveer 15 tot 20 mensen hebben een eigen praktijk. Op mijn website staat een lijst met links naar deze mensen. Over een aantal maanden komen een aantal hele goede MRT-ers van de opleiding, o.a. in Almere, het noorden van Nederland en Zuid-Holland.” ■

Voor meer informatie:

Centrum voor Motorische
Remedial Teaching ABC
www.centrum-mrt-abc.nl
info@centrum-mrt-abc.nl